info

TIDNING FÖR FÖRTROENDEVALDA I IF METALL
7/2018

Fackliga röster påverkar politiken

Stålverksarbetaren Sofia Amloh vill vara med och forma framtiden för hållbara jobb och ett tryggt samhälle SIDORNA 2–3

IF METALL

De är industriarbetarnas

Mycket av arbetsmarknadens villkor bestäms i riksdagen. Därför är det många IF Metallare som även engagerar sig politiskt. Emilia Töyrä har suttit en mandatperiod för Socialdemokraterna. Nu vill Sofia Amloh göra henne sällskap.

– Varken Reinfeldt eller hans ministrar fanns där för oss då. Det är den största otrygghet som finns att veta det, att de ytterst ansvariga för landet vänder ryggen till industrin.

Det är med uppgiven röst som Sofia Amloh berättar om hur alliansregeringen agerade under finanskrisen när det lades tunga varsel på SSAB i Oxelösund. Hon är en av många industriarbetare som insett att villkoren på arbetsmarknaden inte enbart bestäms i förhandlingar mellan fack och arbetsgivare. Därför kandiderar hon nu till riksdagen för Socialdemokraterna i Sörmland.

– Vi har en begränsad spelplan och det är våra avtal, men det är politiken som bestämmer spelreglerna.

Politiskt aktiva arbetsgivare

Emilia Töyrä, som suttit i riksdagen sedan 2014, har sett det politiska påverkansarbetet på nära håll. Hon konstaterar att om facket inte engagerade sig i politiken skulle man lämna ”walkover” till motparterna.

– Arbetsgivarna är extremt aktiva. Vi riksdagsledamöter blir kontaktade av dem så gott som dagligen. De lägger oerhörda resurser på att begränsa arbetstagarnas fri- och rättigheter.

Emilia har sin fackliga bakgrund i LKAB i Kiruna, och har varit med och startat ett gruvnätverk i riksdagen. Hon bjuder gärna in andra politiker till gruvan för att visa hur förutsättningarna ser ut, och är en aktiv industriröst även inom den egna riksdagsgruppen.

– Tillsammans med kollegorna i ar-

Foto: Daniel Hermansson

Foto: Privat

Emilia Töyrä från LKAB i Kiruna tog plats i riksdagen för Socialdemokraterna efter valet 2014. Nu satsar Sofia Amloh (bilden till vänster) från SSAB i Oxelösund på att göra detsamma.

röst i politiken

betsmarknads- och näringsutskottet kan vi bilda opinion i frågorna. Vi har stor hjälp av varandra.

Bättre förutsättningar för industrin

När Emilia blickar framåt menar hon att den handlingsplan för en trygg arbetsmarknad som Socialdemokraterna vill genomföra kommer att bli jätteviktig.

– Det missbruk av visstidsanställningar som man vill stävja berör inte oss inom industrin så mycket i dag, men om inget görs så kommer det sprida sig. Utan en generell anställningstrygghet på arbetsmarknaden blir vi väldigt sårbara.

Både Emilia och Sofia målar upp tydliga kontraster mellan en moderatledd och en socialdemokratiskt ledd regering. Inte bara när det gäller alliansens och SD:s vilja att försämra turordningsregler och lagstifta om låga löner.

De tänker också på förutsättningarna för industrin i stort, och därmed även jobben.

– Nu har vi en statsminister från våra led, som har jobbat i industrin, förhandlat och tagit strider, säger Sofia Amloh. Han har sett till att vi har en industri och en ekonomi på uppgång igen. Det är inte en slump att orderböckerna är fulla.

daniel.k.hermansson@ifmetall.se

Vem vill du ska leda Sverige?

Så här i slutet av valrörelsen är det många som tävlar om att svartmåla Sverige. Visst, Sverige har brister, precis som alla länder. Det finns stora gemensamma utmaningar att ta tag i – inte minst på jobbet.

Marie Nilsson
förbundsordförande i IF Metall

I slutet av juli hände det allra värsta. Vi förlorade en av våra arbetskamrater, 21-åriga Julia, i en arbetsplatsolycka på LKAB i Svappavaara. Det är ett fruktansvärt misslyckande. Någon sådant ska inte kunna hända och får inte ske igen.

Därför är ett av IF Metalls krav i valrörelsen att ingen ska behöva dö av jobbet. Det kan låta fullständigt självklart. Men det är en avgörande fråga för politikerna att ta tag i.

Jag vet att det finns många fler utmaningar för samhället. Välfärden fungerar inte alltid som den ska. Vi känner oss inte alltid så trygga som vi har rätt till. Därför kräver vi en bättre sjukförsäkring.

Men – Sverige är ett fantastiskt land. Vi är ett samhälle där vi faktiskt har bestämt att de som har det mycket bra ska stötta de som av olika anledningar har det mindre bra. Detta står på spel i valet. Ska vi fortsätta satsa på vår gemensamma trygghet, eller ska vi sänka skatten? Det är inte trovärdigt att lova både och. Stora skattesänkningar kräver besparingar.

Jag kommer inte att säga åt dig vad du ska rösta på. Det bestämmer du själv. Men jag är övertygad om att det bästa för Sverige är att Stefan Löfven, en av oss industriarbetare, fortsätter vara statsminister.

Foto denna sida: Stefan Härnström

Hultsfred leder utvecklingen

Michael Leijonhud, näringslivsstrateg, Jonas Hjalmarsson, verksamhetsutvecklare och Tomas Söreling, ombudsman IF Metall Östra Småland och kommunalrådskandidat (S) i Hultsfred framför den nya 3D-printern för metall.

I höst startar Sveriges första utbildning för 3D-tekniker i Hultsfred, både för gymnasiet och för Yrkeshögskolan (YH). Bland pådrivarna finns IF Metall Östra Småland.

– När vi engagerar oss fackligt och politiskt så får vi möjlighet att direkt påverka framtidens industri, säger Tomas Söreling, ombudsman på avdelningen.

Samverkan, öppenhet, lärande är nyckelorden för entusiasterna i Hultsfred bakom satsningen som ska locka till utbildning för jobb inom industrin. Tidigare verkstadstekniska gymnasieprogrammet lades ner på grund av bristande intresse. Nu återuppstår det i toppmodern upplaga. När många är oroliga för robotisering och digitalisering väljer Hultsfred att bejaka utvecklingen och rentav leda den.

Michael Leijonhud, näringslivsstrateg i Hultsfreds kommun, berättar entusiastiskt om all planering, nätverkande och samarbete. Det senast avgörande steget är inköpet av en stor, ny metallprinter som bidrar till att göra utbildningssatsningen unik.

– Genom samarbete blir vi starkare. Det handlar om regional samverkan, glädjande nog också över länsgränser. Vi lyfter lärandet och skapar samtidigt tillväxt.

Delbara idéer

Michael och Jonas Hjalmarsson, verksamhetsutvecklare inom Makerspace (ett koncept där man skapar verkstadsliknande miljöer som uppmuntrar till delning av kunskap, verktyg och idéer), har de senaste åren byggt upp och förberett det så kallade additiva center som invigs i augusti 2018.

– För att kunna skriva ut något måste man först rita det i datorn, med moduleringsmjukvara. När det är byggt digitalt kan man använda det i spel, film eller skriva ut, säger Jonas Hjalmarsson.

Teknik för alla

3D-printrar för plast finns redan, men den nya 3D-printern för metall öppnar för helt nya produktionsmöjligheter. Maskinen kommer att hyras ut till företag som ingår i samarbetet när den inte används för utbildning.

Ett omfattande samarbete finns redan med flera svenska universitet och företag som ABB och Scania i Oskarshamn, likaså är forskningsinstitutet Swerea en viktig partner.

Det additiva centret ska också locka allmänhet, föreningsliv och grundskoleelever att testa sin nyfikenhet inom teknik och skapande. Under sommaren hölls ett teknikkollo riktat till tjejer.

Tomas Söreling, som i valet i september kandiderar till kommunalråd i Hultsfred för Socialdemokraterna, betonar vikten av kompetensutveckling och fördelen med att kunna utbilda på plats.

– I takt med att utvecklingen går så snabbt framåt som den gör så skapas nya jobb. Då måste vi vara med och se till att de jobben hamnar här.

ingela.hoatson@ifmetall.se

Så här fint kan resultatet se ut när arbetet i 3D-printern för metall har arbetat klart.

Emma Eriksson, ordförande i ungdomskommittén och skolinformatör för IF Metall Höglandet, ger avgångseleverna på Njudungsgymnasiets industriprogram en viktig duvning i vad som måste finnas med på anställningsbeviset.

Foto denna sida: Patric Svensson

Emma lockar ungdomar till facket

Med regelbunden skolinformation gör IF Metall Höglandet sitt bästa för att väcka ungdomarnas intresse för facket. Dessutom har de ytterligare ett ”vapen”.

– Till skolavslutningen delar vi ut stipendier till treorna. I varje klass är det två elever som får 1 500 kronor, säger Emma Eriksson, ungdomskommitténs ordförande.

Pengarna går dels till den bäst presterande eleven som lärarna utser, och till den som röstas fram som bästa kamrat i klassen.

– Förutom pengarna publiceras elevernas namn i lokaltidningen i samband med avslutningen. Det gör att vårt stipendium är väl känt och uppskattat, säger Emma Eriksson.

Roliga uppdrag

Emma Eriksson är 26 år och jobbar på Hydro Extrusion AB som tillverkar aluminiumprofiler och ligger i Vetlanda. På senare år har dock jobbet i fabriken blandats upp mer och mer med fackligt arbete. Och ung som Emma är, är det just arbete med att värva och informera ungdomar som upptar det mesta av den fackliga tiden.

– Jag är ordförande i avdelningens ungdomskommitté och skolinformatör. Det är verkligen jätteroliga uppdrag, berättar hon.

IF Metall Höglandet är ett område med många små och några lite större industriarbetsplatser som tillsammans med offentlig verksamhet sysselsätter större delen av invånarna. Det gör också att varje centralort – Eksjö, Nässjö, Sävsjö, Vetlanda och Tranås – har gymnasier med industriprogram.

Ger aldrig upp

– Jag försöker att hinna med att hålla information i alla skolorna i årskurs 1 och sedan igen i årskurs 3. Det varierar lite, men oftast är det ganska många som väljer att bli studerandemedlemmar. Lika viktigt är det att ge dem kunskap som är nödvändig inför den första anställningen, säger Emma Eriksson.

Men det är inte ett helt lätt jobb hon har. Att få ett gäng tonåringar att gå igång på frågor som arbetsmiljö, försäkring och lön är ganska svårt.

– Det gäller att inte ge upp, säger Emma Eriksson. Det finns alltid någonting i medlemskapet som intresserar. Försäkringarna och hjälp när arbetsgivaren gör fel brukar få dem att spetsa öronen.

lisa.wernstedt@ifmetall.se

Viktigt att informera om

Detta ska finnas på ditt anställningsbevis:

- ✔ Datum för när anställning börjar och slutar
- ✔ Ditt namn och personnummer
- ✔ Dina arbetsuppgifter
- ✔ Företagets namn
- ✔ Arbetsform
- ✔ Företagets organisationsnummer
- ✔ Arbetstider
- ✔ Underskrift

RÖST
NÅGON S

Hitta en industriarbetare att rösta på!

Vi som arbetar i industrin behövs i politiken. Därför har vi samlat över 400 industriarbetare som ställer upp till val. Gå in på www.rostapanagonsomvet.se för att hitta din kandidat att rösta på den 9 september.

IFMETALL

Ny energi för erfaren förhandlare

– Den bästa utbildning jag någonsin gått!

Så beskriver Marie Stenquist Avancerad förhandlarutbildning, som gett henne nya verktyg i uppdraget som förhandlare på Volvo Verkstadsklubb i Göteborg.

I våras fick en ny kull förhandlare chans att gå IF Metalls populära Avancerad förhandlarutbildning.

– Då samlar vi erfarna förhandlare från IF Metalls klubbar. De har redan gått våra utbildningar för förhandlare, grundpaketet, och har lång förhandlingsvana, berättar Darko Davidovic, förbundsjurist på IF Metall och en av ledarna för utbildningen.

En stor del handlar om att vässa förhandlingstekniken genom praktiska övningar och nya infallsvinklar.

– Det är vanligt att man ärver sättet att förhandla. Man gör likadant som den som en gång lärde upp en och kanske inte reflekterar så mycket över varför, säger Darko Davidovic.

Foto: Linda Håkansson

– Det är vanligt att man ärver sättet att förhandla. Man gör likadant som den som en gång lärde upp en och kanske inte reflekterar så mycket över varför, säger Darko Davidovic, IF Metalls förbundsjurist.

20 år som förhandlare

En av årets deltagare var Marie Stenquist, 2:e vice ordförande och förhandlingsansvarig på Volvo Verkstadsklubb i Göteborg. Marie, precis som övriga på utbildningen, är långt ifrån grön som förhandlare – hon firar faktiskt 20 år på uppdraget just i år. Trots det gav kursen många aha-upplevelser.

– Vi är en stor klubb, vilket betyder att vi får in väldigt många förhandlingsärenden. Det man gör ofta blir man bra på. Men det finns alltid mer att lära. Jag har fått med mig mycket som jag använder varje dag i uppdraget, säger Marie Stenquist.

Genom rollspel fick kursdeltagarna öva på olika situationer som kan uppstå för en förhandlare. Kursledarna agerade arbetsgivare – mer obstinata sådana än de som Marie Stenquist brukar förhandla mot berättar hon med ett skratt.

– Fokus låg på att lösa tvister – inte att alltid få rätt. Jag behöver faktiskt inte vinna över arbetsgivaren med 100–0. Det gäller att hitta konstruktiva lösningar utan att tappa medlemmens fokus.

Nya sätt att jobba

Lärdomarna från utbildningen har lett till att hon gör vissa saker annorlunda i vardagen som förhandlare.

Regeln numera är att alltid först prata med medlemmen.

– Förut kunde jag träffa arbetsgivaren först och sedan medlemmen om det passade bättre i kalendern. Men då blev jag kanske färgad av vad arbetsgivaren ville. Nu tar jag alltid först reda på vad medlemmen vill.

– Efter kursen ställer jag andra frågor. Först och främst, vad vill medlemmen? Och om det inte går, finns det andra alternativ? Vad är näst bäst? Då kan vi hitta förslag till lösningar istället för att köra fast i ett spår. Mycket kan vi lösa utan att det blir en tvist.

En annan förändring är att Marie Stenquist tar den tid hon behöver för att förbereda sig inför ett möte med arbetsgivaren, istället för att genast tacka ja till en mötesförfrågan från arbetsgivaren.

VIktigt att komma förberedd

– Det är så bråttom hela tiden. Då är det lätt att glömma vad det betyder att komma förberedd. Jag bokar tid i almanackan för detta, men också för efterarbete, att skriva ner vad vi kommit överens om.

Marie Stenquist är mycket nöjd med kunskaperna hon fått och glad att vara del av en rörelse som lyfter utbildning så högt.

– Facklig utbildning hjälper människor att växa. Medlemmar och förtroendevalda blir säkrare. I förlängningen leder det till färre tvister om småsaker. Då får vi tid att jobba med annat och kan gå in på de stora visionerna.

anna.sjogren@ifmetall.se

Maries förhandlingstips

- ✔ Ljug aldrig! Då är förtroendet förbrukat hos motparten och det kan ta lång tid att bygga upp, om det ens går.
- ✔ Förbered dig inför varje förhandling – och prata alltid med medlemmen först.
- ✔ I en förhandling vill båda känna sig som vinnare. Du behöver inte sätta dit motparten eller segra med 100–0. Lägg egot åt sidan och se helheten.
- ✔ Alla överenskommelser på papper. Praxis kan fungera länge, men så börjar en ny person hos arbetsgivaren som frågar ”Var står det?”.
- ✔ Kom ihåg vinsterna. Om en förhandling går sämre, tänk tillbaka på de gånger det gått bra. Plocka fram den känslan.

Trots 20 år som förhandlare fick Marie Stenquist flera nya verktyg och mer energi med hem till Volvo efter Avancerad förhandlarutbildning.
Foto: Li Fernstedt

Här hittar du alla kollektivavtal

AVTAL Du vet väl om att du hittar alla IF Metalls kollektivavtal på dina Medlemssidor?

Via ifmetall.se loggar du in på dina Medlemssidor. Förutom det avtal du själv tillhör, hittar du också alla övriga.

På dina Medlemssidor finns också alla aktuella utbildningar och vill du anmäla dig till någon gör du det direkt från sidan.

Logga in på dina Medlemssidor så snart du kan och hitta mer matnyttigt!

Våga språka om språket

SPRÅK Finns det kamrater på din arbetsplats som har svårt med att läsa och skriva och inte alltid hänger med i språket? Gör som Khuanla Chalardyaem, IF Metalls klubbordförande på Berendsen i Göteborg.

– Jag bjöd in Anders Olofsson, Dyslexiförbundet i Göteborg, för att ta reda på vad vi kan få för hjälp. Nu har vi bestämt att han deltar på nästa medlemsmöte för att berätta mer om läs- och skrivsvårigheter.

På ifmetall.se/medlem/Ett IF Metall för alla kan du se och höra om Orden på jobbet, ett projekt gemensamt mellan IF Metall, Kommunal, Transport samt Dyslexiförbundet.

Kontakta janet.eltebo@dyslexi.org eller annette.lack@ifmetall.se om du vill veta mer.

Ung kvinna dog på jobbet

ARBETSMILJÖ Det som absolut inte får hända skedde på nytt, en människa går till jobbet och kommer aldrig mer hem.

Julia Markström, 21 år, skadades så svårt att hon dog efter en fallolycka på LKAB.

Julia Markström, anställd på Cranex, en underleverantör till LKAB, gjorde ett förberedande arbete på en travers på rullplan i pelletsverket när en gallerdurk i servicebryggan gav vika. Den väg hon föll ifrån ligger på cirka 5 meters höjd. Där sker regelbunden besiktning och finns tydliga räcken. Det som skedde borde inte ha kunnat ske.

– Vi inväntar Polisens, Arbetsmiljöverkets och LKAB:s utredningar. Efter det måste det säkerställas så att detta ALDRIG någonsin kan inträffa igen, säger Jonas Stålnacke, huvudskyddsombud vid LKAB.

Om arbetsliv på lättläst svenska

UTBILDNING Inom Arena Skolinformation gör IF Metall en riktad satsning för SFI (Svenska för invandrare). Ett helt nytt utbildningsmaterial på lättläst svenska om arbetsliv och arbetsmiljö i Sverige finns på arbetslivskoll.se.

Arbete – lättlästa texter om arbetsliv och arbetsmiljö i Sverige handlar om arbetstagare, arbetsgivare, fackföreningar, kollektivavtal, typer av anställningar och annat som hör arbetslivet till.

Syftet med materialet är att utveckla både språk och kunskaper om arbetsmarknaden hos människor som ska förberedas inför ett arbetsliv i Sverige.

Materialet är anpassat för undervisning inom SFI men går utmärkt att använda för alla som vill läsa på lättläst svenska.

Facebook.com/ifmetall
Twitter.com/ifmetall
Instagram.com/ifmetall

Nästa nummer av Info

INFORMATION Nummer 8 av tidningen Info når IF Metalls förtroendevalda den 2 oktober.

Leder Volkswagens världsfack

Johan Järvklo.

GLOBALT De senaste tio åren har Johan Järvklo varit ordförande för Scania verkstadsklubb i Södertälje med 4 040 medlemmar. Från och med augusti sker det fackliga arbetet i den tyska staden Wolfsburg. Där ska han som den första icke-tyska generalsekreteraren företräda 648 000 VW-anställda globalt.

– Naturligtvis mycket hedrande men samtidigt lite läskigt. Det är ju en stor organisation med många olika kulturer och traditioner att försöka samordna.

Världsfacket hanterar alla möjliga frågor. Arbetar fram nya ramavtal för inflytande för de anställda, är med och utarbetar strategier för företaget, hur man på bästa sätt fyller fabrikerna med produktion.

Billigare att vara med i facket

EKONOMI Från och med den 1 juli är det billigare att vara med i facket.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen förstår värdet av starka fackföreningar.

Regeringen har därför sett till att man återigen får göra avdrag på skatten för den fackföreningsavgift man betalar, en förändring som IF Metall länge har krävt.

info

Ansvarig utgivare Åsa Märs, 08-786 82 23
Redaktion Maria Bergqvist, Björn Fridén, Daniel Hermansson, Ingela Hoatson, Annette Lack, Anneli Muñoz Elvelin, Åsa Petersen, Jesper Pettersson, Anna Sjögren, Annika Tripke-Lund, Lisa Wernstedt
Telefon 08-786 80 00 (växel) • **E-post** info@ifmetall.se
Layout Inger Lernevall • **Tryck** Sib-Tryck Holding AB

MILJÖMÄRKT TRYCKSAK 341 177

IF Metall på polska och rumänska

INFORMATION Nu finns Välkommen till IF Metall även på polska och rumänska. Tidigare har skriften översatts till arabiska, engelska, franska, spanska, thai och tyska.

Materialen beställer du i IF Metalls webbshop som du når via ifmetall.se.

Kom ihåg alla medlemmar

MEDLEM För att skapa bättre kontakt med arbetslösa medlemmar bjöd IF Metall Nordvästra Skåne in dem och deras familjer på en utflykt till Göteborg.

Tillsammans med besök på Liseberg fick medlemmarna också facklig information om fackligpolitisk verksamhet, valet och försäkringar.

– Vi fyllde två bussar! Det var en uppskattad och lyckad dag både för medlemmarna och deras familjer och för oss att vi fick kontakt med så många, säger Besnik Zeneli, försäkringshandläggare på avdelningen.

”När vi engagerar oss fackligt och politiskt får vi möjlighet att direkt påverka framtidens industri.

IF Metall deltog i årets Stockholm Pride och Euro Pride. En självklar facklig fråga, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

Givetvis är hbtq en facklig fråga

PRIDE Fortfarande 2018 ifrågasätts om hbtq verkligen är en facklig fråga. För IF Metall råder inga tveksamheter.

– Ja, givetvis är hbtq en facklig fråga! Det handlar om rätten att få känna sig trygg på jobbet, det handlar om vår arbetsmiljö, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

Vid LO:s tält och under banderoll Workers Pride deltog IF Metall under Stockholm Pride och Euro Pride. Samtal och frågor, medverkan på Kommunals seminarium och stor Pridemanifestation var några av aktiviteterna.

En god arbetsmiljö för alla innebär både den fysiska och psykiska arbetsmiljön. Ingen ska känna sig utsatt, diskriminerad eller påhoppad på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet. I likhet med att förändra och styra mot en jämställd och feministisk facklig organisation handlar det om samma knep när det gäller hbtq:

– Öka kunskapen om hur det är att vara en hbtq-person, säger Marie Nilsson.

Nytt medlemsvärde varje månad

Medlemskapet i IF Metall ger rabatt på glasögon hos Specsavers: 250 kr rabatt på glasögon från 795 kr eller 500 kr rabatt på glas ögon från 1 595 kr.

Läs mer på lomervarde.se.

ifmetall.se/medlemskort

GÖR DIN RÖST HÖRD
RÖSTA I VALET 9 SEPTEMBER

IFMETALL
ifmetall.se/val

Glöm inte att ta med ditt röstkort!

Vem får rösta?

För att ha rösträtt måste du ha fyllt 18 år senast på valdagen. Du som har rösträtt ska ha fått ett röstkort ca 3 veckor före valet. Du har rösträtt till riksdagen om du är svensk medborgare och är eller har varit folkbokförd i Sverige.

Du har rösträtt till kommun- och landstingsfullmäktige om du är:
- svensk medborgare och är folkbokförd i Sverige
- medborgare i något av Europeiska unionens medlemsländer
- medborgare i Island eller Norge och är folkbokförd i Sverige
- medborgare i något annat land och har varit folkbokförd i Sverige tre år i följd före valdagen.

Kom ihåg id-kort

För att få rösta måste du kunna visa en id-handling t.ex. körkort eller pass. Har du ingen id-handling kan en annan person intyga din identitet, men då måste den personen visa en id-handling.

Flera sätt att rösta på

Rösta på valdagen i din vallokal
Du kan bara rösta i den vallokal som står på ditt röstkort. Vallokalen är bara öppen på valdagen.

Förtidsrösta
Förtidsrösta gör du någon annanstans än i din vallokal. Det kan du göra cirka tre veckor före valdagen och fram till och med valdagen. När du förtidsröstar måste du ha med dig ditt röstkort, som kommer med posten. Du får information om var du kan förtidsrösta på www.val.se eller från din kommun.

Rösta med bud
Den som på grund av hög ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning inte kan gå och rösta kan rösta genom bud. För att rösta med bud behövs material från valmyndigheten.

Rösta från utlandet
Om du är utomlands kan du brevrösta eller rösta på många svenska ambassader och konsulat. För att brevrösta behöver du material som du beställer från Valmyndigheten.

Viktiga datum

22 aug Förtidsröstningen börjar. Alla röstberättigade ska ha fått sitt röstkort.

9 sep Valdag! Vallokalerna öppnar 08.00 och stänger 20.00.

Läs mer på valmyndigheten val.se
Kontakt: epost: val@valet.se, telefon: 020-825 825